

አሳ ጎርጓሪ ዘንድ ያወጣል!

(ተስፋዬ ተሰማ)

የማህበረሰብን ግጭት መሰረት በማድረግ ወይም የራስን ብሄር የተጠቁነት ስሜት በማጋጋል የሚቋቋሙ የፖለቲካ ድርጅት ማለትም ሻብያ አነግ ወያኔ እንዲሁም ሌሎች ባለፉት 50 አመታት የኢትዮጵያ እድሜዎ 120 አመት ብቻ ነው የተመሰረተችውም በአፄ ሚኒልክ ተስፋፊነት እያሉ ሲያላዘኑ ቆይተዋል። እኛም ይህ የተሳሳተ አመለካከታቸውን ከዛሬ ነገ ያሻሽሉታል ወይም እውነቱን ይረዱታል እያልን እንጠብቅ ነበር ይባስ ብሎ ሰሞንኑን ዘረኞቹ አንዳንድ የኦሮሞ ብሄርተኞች ኢትዮጵያዊ የሚባል ማንነት የለም ማለት ጀምረው የበለጠ ግራ እያጋቡን ነው። ይህንን ኢትዮጵያዊነት የለም የሚለውን ነገር በዋነኝነት የሚያራግበው ዶ/ር ጸጋዩ አራርሶ በቅርቡ አወስትራሊያ ከሚገኘው SBS ራዲዮ ጋር ባደረገው ቃለ ምልልስ ይህንን የኢትዮጵያዊ ማንነት ህልውና የመካድ አቋሙን በግልጽ አንጸባርቋል፤ ይህንን ነገር ሲናገር ስሰማው ይህ ሰው አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ አብረውት የተማሩት የቅርብ ጓደኞቹ የአእምሮ ጤንነት መታዎክ አለበት እያሉ የሚያዎሩት ነገር እውነት መሆኑን አረጋገጠልኝ።

ሰዎች የፈለጉትን ነገር የማሰብ ያሰቡትንም ነገር በነጻነት የመናገር ዲሞክራሲያዊ መብታቸው ነው። የሚናገሩትን ነገር እውነት ነው ብለን ሌሎቻችን እንድንቀበለውና እንድንስማማበት የሚናገሩትን ነገር በማስረጃ እና አሳማኝ በሆነ ምክንያት መደገፍ አለባቸው፤ ተምረናል የሚሉት የዘመኑ የኦሮሞ ብሄርተኛ ልሂቃን ይህንን ነገር ከማንም በላይ ይረዱታል። ለግዜው እነሱ ኢትዮጵያዊ ማንነት የለም የሚሉትን ነገር በተጨማሪ ማስረጃ እስኪያስረዱን እኛ ኢትዮጵያ ማንነት እንደነበረ፤ እንዳለ እና ወደፊትም እንደሚኖር በማስረጃ እናቅርብላቸው። የምንወዳት ሀገራችን ኢትዮጵያ በአለም ረጅም እድሜ አላቸው ከሚባሉት ጥንታዊ ሀገሮች ውስጥ እንደምትመደብ እጅግ በጣም ብዙ ማስረጃዎች ማቅረብ ይቻላል። ለምሳሌ መጽሀፍ ቅዱስ መንፈሳዊ መጽሀፍ እና የእግዚያብሄር ቃል ከመሆኑም በተጨማሪ የአለም ህዝብ እንደታሪካዊ ማስረጃና ማጣቀሻ ይጠቀሙበታል፤ መጽሀፍ ቅዱስ ውስጥ ዘኁልቅ መራፍ 12 ቁጥር 1 ላይ እንዲህ ይላል፤

“ሙሴ ኢትዮጵያዊቷን አግብቷልና ባገባበት በኢትዮጵያዊቷ ምክንያት ማርያምና አሮን በእርሱ ላይ ተናገሩ” ይልና እግዚያብሄርም ለምን በሙሴ ላይ ተነሳችሁበት ብሎ ገሰጸችው ይላል፤ ከዚህ ጥቅስ በግልጽ የምንረዳው ነገር ኢትዮጵያዊ ማንነት እንደነበረ ነው፤ ወደ ዘመን ቆጣሪው ስንሄድ ደግሞ ሙሴ በምድር ላይ የነበረበት ዘመን እየሱስ ክርስቶስ ከመወለዱ ከ 1393 (አንድ ሺህ ሶስት መቶ ዘጠና ሶስት) አመት በፊት ነው፤ እየሱስ ክርስቶስ ከተወለደ ደግሞ በፈረንጆች ከቆጠርን 2016ኛ የልደት በአሉን ልናከብር ትንሽ ቀናት ነው የቀሩን፤

1393 + 2016 = 3,409 መሆኑ ነው

ስለዚህ ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር እንደነበረችና እንዳለች ኢትዮጵያዊ የሚባል ማንነትም እንደነበረና እንዳለ የኢትዮጵያ እድሜዎ ደግሞ የኦሮሞ ብሄርተኞች ወይም ሌሎች ጸረ ኢትዮጵያዊያን ግለሰቦች እና የፖለቲካ ድርጅቶች እንደሚሉት 120 አመቷ ሳይሆን በትንሹ 3,409 (ሶስት ሺህ አራት መቶ ዘጠኝ) አመት በላይ እድሜ ያስቆጠረች ጥንታዊ ሀገር መሆኗን እንኳን ሰው እግዚያብሄርም የመሰከረው መሆኑ ነው፤

አብዛኛው የኦሮሞ ብሄርተኛ ልሂቃን የራሳቸው የሆነ ታሪክ የላቸውም። በየጊዜው የሚፈላሰፉትን አስቁኝ የፈጠራ ታሪክ የሚደግፉበት ምንም አይነት ማስረጃም አያቀርቡም። ሌላ ሰው ደግሞ በተጨማሪ እና በአሳማኝ ማስረጃ እንዲሁም በምክንያት ሲከራከሯቸው እውነቱን ለመቀበል ድፍረት ስለሌላቸው እውነቱን ሁሉ የደብተራ ታሪክ እያሉ ያጣጥሉታል። ካልሆነም የኦሮሞ ፎብያ እያሉ እውነቱን የሚነግራቸውን ሰው ለማሸማቀቅ ይሞክራሉ። የሚገርመው ነገር አንዳንድ የኦሮሞ ብሄርተኞች ኢትዮጵያንና የኢትዮጵያዊ ማንነትን ሲዘልፉና ሲዋርዱ ኢትዮጵያ ፎቢያ

እንላቸውም፤ በአፄ ሚኒልክ ላይ የማያቋርጥ የጥላቻ ፕሮፓጋንዳ ሲነዙ ሚኒልክ ፎቢያ አለባቸው ብለን አናውቅም፤ አማራና ትግሬን ሲያወግዙና ሲሳደቡም የአማራና ትግሬ ፎቢያ አለባቸው ብለን አወርተን አናውቅም፤ እነሱ ግን ስለነሱ እውነተኛ ነገር ቢነገር ወይም እነሱ ስለሌላው የሚናገሩት ነገር መሰረት እንደሌለው በማስረጃ አስደግፈህ ብትናገር አሮሞ ፎቢያ አለባችሁ በማለት ክርክሩን ከምክንያታዊነት ወድ ስሜታዊነት በመውሰድ ነገሩን ሁሉ ማለቂያ ወደሌለው ጭቅጭቅ ይወስዱታል። በኢትዮጵያዊነታቸው የሚያምኑ አሮሞዎች የአሮሞ ብሄርተኞች በየግዜው የሚፈለፍሉትን የፈጠራ ታሪክ አልቀበል ሲሏቸው ጎበና እያሉ አንገታቸውን ለማስደፋት ይሞክራሉ።

አሁን ባለችው የኢትዮጵያ ምድር ላይ ለዘመናት የኖሩ ኢትዮጵያዊ የሚባሉ ዜጎች አሉ። ሀገራችን ኢትዮጵያም እረጅም እድሜ የኖረች ጥንታዊ ሀገር ናት። ደግሞም የራስዋ የሆነ ስልጣኔ የነበራት እና ያላት ሀገር መሆንንም በአለም የታወቁ የሰው ልጅ ስልጣኔ አጥኝዎች “Civilization scholars” ይመሰክሩላታል፤ የሀርቫርድ የአለም አቀፍ ጉዳዮች ማእከል ዳሬክተር በመሆን ከግማሽ ምእተ አመት በላይ የሰራው ታዋቂው የፖለቲካ ሳይንቲስት Samuel Huntington በ 1993 ዓ.ም እውቅናን ባስገኘለት “The Clash of Civilization and the Ranking of World Order” በተባለው መጽሀፉ ላይ በኢትዮጵያ ስለነበረው ጥንታዊ ስልጣኔ እንዲህ ይላል፤

በተለያዩ ቦታ እና በተለያዩ ጊዜ ተነስተው የነበሩ የሰው ልጅ ስልጣኔን በማጥናት የሚታወቁ ዋና የስልጣኔ አጥኝ ምሁራን Major Civilization scholars በአፍሪካ ውስጥ ምንም አይነት ስልጣኔ አልነበረም. ኢትዮጵያ ግን የራስዋ የሆነ ስልጣኔ ያላት አገር ናት ብለው ያምናሉ ብሏል፤ ከዚህ የምንረዳው ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር እንደነበረች፤ ኢትዮጵያዊ የሚባል ማንነት እና የዜጎቹ ስልጣኔም መኖሩን ነው። እንደልማዳቸው ይህንንም የደብተራ ታሪክ እንዳይሉ ግን እሰጋለሁ።

የአሮሞ ብሄርተኛ ልሂቃን ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር የለችም የሚሉትን አዲሱን ፈሊጣቸውን ተሰብስበን ከንደኞቻችን ጋር ስናወራ በዚህ አባባል የተናደደ ወዳጃችን እንዲህ አለ “ኢትዮጵያ የለችም የሚሉት የአሮሞ ካድሬዎች ሳይፈጠሩ ኢትዮጵያ ነበረች፤ እነሱንም የሚፈለፍላቸው አነግ የሚባልው ድርጅት ሳይመሰረት ሀገራችን ኢትዮጵያ ነበረች፤ አነጎች ኢትዮጵያን በመስፋፋት ፈጠሯት እያሉ የሚወነጅሏቸው አፄ ምኒልክ ሳይወለዱም ኢትዮጵያ ነበረች፤ እራሳቸው አሮሞዎች አሁን በኢህአዴግ ጊዜ አሮሚያ ተብሎ በተከለለው ክልል ከመምታጣቸውና ከመስፋፋታቸው በፊት ኢትዮጵያ ነበረች” አለ። በታሪክ እንደሚታወቀው የዛሬ 487 (አራት መቶ ሰማንያ ሰባት) አመት በ1529 ናዝሬት አካባቢ (በአሁኑ በኢህአዴግ አጠራር የአሮሚያ ክልል) በግራኝ አህመድና በአፄ ንብረትንግል በሚመራው የኢትዮጵያ ጦር መካከል ብዙ ህዝብ ያለቀበት ከባድ ጦርነት ተደርጎ ነበር በዚህን ጊዜ አሮሞዎች በቦታው አልነበሩም እንዲያውም ናዝሬት የሚለው ስም ተቀይሮ ወደጥንቱ ስሙ ይመለስ ከተባለ አዳማ ሳይሆን ሽንብራ ኩሬ ነው መባል ያለበት ብለው የሚያምኑ በጣም ብዙ ሰዎችም አሉ።

ይሁንና ብዙ ሌላ በጣም ብዙ እውነተኛ ማስረጃዎች ጠቅሰን ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር እንደነበረችና ኢትዮጵያዊ የሚባል ማንነትም እንደነበረ የኢትዮጵያ ስልጣኔ የሚባልም እንደነበረ ሀገራችን ጥንታዊ ከሚባሉት ሀገሮች እንደምትቆጠር ወይም እንደምትመደብ መናገር ስንጀምር መስማት የማይወዱት የአሮሞ ልሂቃን “አሁን ያለችው ኢትዮጵያ” የሚል ሌላ የሞኝ ክርክር ያመጣሉ

አንድ ሀገር በግዜ ሂደት ግዛቱ ሊሰፋ እና ሊጠብ ይችላል፤ ይህ ማለት ግን የሀገሩን ሀገርነት አያሳጣውም፤ የዚህ አይነት ክርክር ደግሞ የትም አያደርስም፤ ለምሳሌ አሜሪካን USA የተባለችው ታላቅ ሀገር የዛሬ 240 አመት ስትመሰረት 13 ግዛት ብቻ ነበራት፤ በአሁኑ ሰአት 50 ግዛቶች አሏት. የመጨረሻዋ ወደ አሜሪካ የተጠቃለለችው ሀዋይ ወደ አሜሪካ ግዛትነት ከተጠቃለለች ገና 59 አመቷ ነው. አንድ ሰው አሜሪካ ስንት አመቷ ነው ተብሎ ሲጠየቅ አሁን ያለችው አሜሪካ ገና 59 አመቷ ነው. እያለ አይጃጃልም፤ ምክንያቱም የሀገር እድሜ የሚቆጠረው

በተመሰረተበት እንጅ የመጨረሻው ግዛት በገባበት አደለምና። የኛም ሀገር ኢትዮጵያ እንደ ሌሎች ሀገሮች ሁሉ እድሜዋ የሚቆጠረው ከተመሰረተችበት እንጅ የመጨረሻው ግዛት በገባበት አደለምና። በዚህ ስሌት ከሄድን ኤርትራ ከኢትዮጵያ ከተገነጠለች እና ያሁኑን ቅርጿን ከያዘች 25 አመት በመሆኑ የኢትዮጵያ እድሜም 25 አመት ነው ማለት ነው። ሀገራችን አብዛኛው በአለም የታወቁ ስለሀገር የሚያጠኑ የ Nationalism scholars አንድ እውነተኛ ሀገር ወይም ደግሞ Organic Nationalism ለመባል ማሟላት አለበት የሚባለውን ብዙውን መስፈርት የምታሟላ እውነተኛ ሀገር ናት። ታላቁ የፖለቲካ ፈላስፋ አርስቶትል አገር የሚፈጠረው ከቤተሰብ ቤተሰብ እየሰፋ ሲመጣ ጎሳ ጎሳዎችም እየጨመሩ ሲመጡ ነው ይላል። ይህም ማለት ኢትዮጵያ እንደሌሎች የአለም ሀገራት የተሰራችው በዚህ ሂደት ነው።

አወቆ የተኛ ቢቀሰቅሱት አይሰማም እንደሚባለው ጽንፈኞቹ የኦሮሞ ብሄርተኞች ስለሚክዱት እንጅ አሁን ያለችው ኢትዮጵያ እንድትመሰረት ከቅኝ ገዥዎችና ከወራሪ ጠላቶች ተጠብቃ እንድትኖር እንደሌሎች ኢትዮጵያውያን ወገኖቻቸው ሁሉ የኦሮሞ ታላላቅ ጀግኖች ብዙ የደምና የህይወት መስዋትነት ከፍለው ኢትዮጵያን እዚህ አደረስዋታል። እነዚህ ሰዎች በብዙ ማስረጃ የተረጋገጠውን የኢትዮጵያ ሀገራችን እና ኢትዮጵያዊ ማንነታችንን በፈጠራ ወሬና ፕሮፓጋንዳ ብዛት አጥፍተው ለራሳቸው አእምሮ እንጅ በሌላ በሰው ልጅ ታርክ ወስጥ ተፈጥሮ የማያወቅ አዲስ ኦሮሚያ የሚባል ሀገር አለ ብለን እንድናምን የሚያደርጉትን ጥረት ሳይ በጣም ይገርመኛል። እውነተኛ ታሪክን አጥፍቶ ሌላ የፈጠራ ታሪክ ለመፍጠር መሞከር በጣም አስቸጋሪ እንደሆነ እንደሞዴል ከሚቆጥሯት አዲሷ አገር ኤርትራ መማር ይችላሉ። በነገራችን ላይ ኤርትራ ነጻ ወጣች ከተባለ በኋላ በታሪካቸው አይተዉት የማያወቁት በለየለት አምባገነን መገዣት ከጀመሩ 25 አመት አስቆጥረዋል፤ በዚህም ምክንያት ይመስላል አዲሱ የኤርትራ ትውልድ “ነጻነት እንደዚህ ከሆነ ባርነት አልነበረም” ብሎ መናገርም ጀምሯል።

ታሪክን አጥፍቶ አዲስ ታሪክ መፍጠር ከባድ ነው ወደሚለው ሃሳቤ ስመለስ ኤርትራ ወስጥ አንድ ስብሰባ ላይ አንድ አስተዋይ ሰው ተነስቶ የሻብያን ባለስልጣናት ብዙ ጊዜ የኤርትራ ታሪክ የሚቆጠረው ሻብያ ነጻ ካወጣት በኋላ ያለው ነው፤ ጀግናው አሉላ አባነጋ ወራሪውን 500 የጣሊያን ወታደር የጨረሱት እዚህ ኤርትራ ወስጥ ነው እና ይህ ታሪክ የኛ ታሪክ ክፍል አደለም እንዴ ብሎ በመጠየቁ መታሰሩን ሰምቻለሁ።

እምዬ ምኒልክ ሳይወለዱ ኦሮሞዎች ያሁኑን የአማራ ክልል የተባለውን ጎጃምን ጎንደርን ወሎን እና ሸዋን ሲገዙ በነበረበት ጊዜ የዛሬ 219 (ሁለት መቶ አስራ ዘጠኝ) አመት ነጻና ኩሩ ኢትዮጵያውያኖች እዚህ አሜሪካን አገር ስለፈጸሙት አኩሪ ታሪክ ልናገርና ነገሬን ልጨርስ። አጼ ሚሊልክ የተወለዱት በ 1844 ዓም ነው፤ ይህ ታሪክ ደግሞ የተፈጸመው እሳቸው ከመወለዳቸው ከ36 (ሰላሳ ስድስት) አመት በፊት በ 1808 ኒውዮርክ ወስጥ ነው። እነዚህ ኢትዮጵያውያን ነጋዴዎች ለስራ መጥተው እዚህ ኒውዮርክ ይኖሩ ነበር። በወቅቱ ደግሞ አሜሪካን አገር ጥቁርና ነጭ አብረው ትምህርትቤት አይሄዱም አብረው ምግብ ቤት አይመገቡም፤ ቤተክርስቲያን ሲሄዱ እንኳን ነጭና ጥቁሮች የሚቀመጡበት የተለያየ ቦታ ነበር። ኩሩና በነጻነት መኖር የለመዱ ኢትዮጵያውያን ወደቤተክርስቲያን ሲሄዱ ጥቁር የሚቀመጥበት ቦታ እንዲቀመጡ ሲጠየቁ በእግዚያብሄር ቤት ጥቁርና ነጭ ብሎ ነገር የለም ሁላችንም እኩል ሰዎች ነን አብረንም የማንቀመጥ ከሆነ እኛም የራሳችን ቤተክርስቲያን መስርተን እግዚያብሄርን በነጻነት እና መልካለን ብለው ሌሎች ጥቁር አሜሪካውያንን ይዘው አቢሲኒያ ባፕቲስት ቸርች የተባለውን ታዋቂውን የጥቁር ቤተክርስቲያን ለመጀመሪያ ጊዜ ከፈቱ። ከዚህ ታሪክ በግልጽ እንደምንረዳው ኢትዮጵያዊነት ነበረ በራስ የመተማመንና የነጻነት ስሜት የነበራቸው ኢትዮጵያኖችም ነበሩ፤ ይህ የነጻነት ስሜት ደግሞ ለኛ ብቻ ሳይሆን ለጥቁር ዘር በሙሉ ምሳሌ ሆኖብዙ ታላላቅ ስራዎችን ሲሰሩ ኖሯል።

እንደኔ እንደኔ የኦሮሞ ብሄርተኞች ስለ ኢትዮጵያ ታሪክ ያላቸውን የተዛባ መረዳት ቢያስተካክሉ ይበጃቸዋል እላለሁ። በመንግስትና በሀገር (በኢትዮጵያዊነት) መካከል ያለውን ለዩነት በትክክል ቢረዱት ጥሩ ነው። ኢትዮጵያን አፍርሰን ኦሮሞያ የሚባል አዲስ ሀገር እንመሰርታልን የሚለውን

የቀን ቅገታቸውን ቢያቆሙ መልካም ይመስለኛል፤ ኢትዮጵያ በታሪክ ውስጥ በተደጋጋሚ በሀገርም ውስጥም ይሁን ከወጭ በመጡ ሀይሎች ፈታኝ ወቅቶችን አሳልፋ እዚህ ደርሳለች፤ ከ3000 (ሶስት ሺህ) አመት በላይ ያላት ጥንታዊቷ ኢትዮጵያን ትፈርሳለች ብሎ ከማሰብ አሁኔ ጠፍጥፎ የሰራው የ25 አመቱ አሮሚያ ክልል ይፍርሳል በሎ ማሳብ ጤነኛና ምክንያታዊ አስተሳሰብ ይመስለኛል። እኔ በግሌ በብሄር ላይ የተመሰረተ ክልልም ይሁን የፖለቲካ ድርጅት ለወደፊቷ ኢትዮጵያ አደጋ እንጅ ምንም ጥቅም ያመጣል ብየ አላምንም። ለነገሩ ኢትዮጵያ ሳትፈርስ ኢትዮጵያን ሊያፈርሱ የተነሱት በብሄር የተደራጁት አነግ ሻብያና አሁኔ ጠፍተው እየፈረረሱ ይመስላል። ምንም ይሁን ምንም ኢትዮጵያ አትጠፋም ኢትዮጵያዊነትም ለዘላለም ይኖራል።

መጽሀፍ ቅዱስ በትንቢተ ኤርምያስ መእረፍ 13 ቁጥር 23 ላይ እንደሚነግረን ኢትዮጵያዊ ኢትዮጵያዊነቱን ነብርም ሻንጉርጉርነቱን አይተውም።

ቸር ይግጠመን
ተስፋዬ ተሰማ
ከሚረሳንድ አሜሪካ